

Johan Westerholm

Nordkapsvägen 29
760 19 Furusund

johan.westerholm@ledarsidorna.se

Riksdagens ombudsmän - JO
Box 16327
103 26 Stockholm

Anmälan av Folkbildningsrådets beslut och beslutsprocesser samt rådets juridiska ställning i förhållande till svensk gällande förvaltningslagstiftning.

Bakgrund

Det för folkbildningen centrala begreppet ”fritt och frivilligt” myntades av 1944 års folkbildningsutredning. Utredningens betoning på ”demokratisk fostran” hade naturligtvis en påtaglig aktualitet genom framväxten av de totalitära rörelserna under 1900-talet och det nyss avslutade världskriget. Under 1900-talets andra hälft har folkbildningen fortsatt att expandera, samtidigt som regering och riksdag i efterhand förändrat villkoren för de statliga anslagen till folkhögskolor och studieförbund.

Den senaste stora förändringen kom 1991 med en helt ny folkbildningsförordning. Den innebar att den statligt stödda folkbildningen blev målstyrd istället för regelstyrd. I samband med detta bildades också Folkbildningsrådet. Enligt folkbildningsförordningen har folkbildningen och folkbildningsrådet följande uppgift

Syftet med statens stöd till folkbildningen är att

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Statsbidrag lämnas i den mån det finns tillgång på medel. I förordningen framkommer följande:

4 § Folkbildningsrådet är en ideell organisation, där organisationer som företräder folkhögskolor och studieförbund är medlemmar. Enligt organisationens stadgar har Folkbildningsrådet i uppgift att sprida kunskap om folkbildningen och bevaka folkhögskolan som utbildningsform i utbildningssystemet. I dokument som antagits av organisationen ger Folkbildningsrådet anvisningar för folkhögskolornas studieomdömen och intyg. Förordning (2017:275).

Statsbidrag enligt denna förordning får lämnas till folkhögskolor, studieförbund och studerandeorganisationer inom folkhögskolan. Folkbildningsrådet beslutar vilka som ska få statsbidrag och fördelar tillgängliga medel mellan dem.

Folkbildningsrådet beslutar om fördelningen enligt för var tid gällande regleringsbrev. I regleringsbrev för budgetåret 2017 avseende anslagen 14:1, 14:2, 14:3 och 14:4 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid framgår följande om Folkbildningsrådets myndighetsansvar:

Folkbildningsrådet beslutar om bidrag till folkhögskolor, studieförbund och studerandeorganisationer inom folkhögskolan enligt förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen. Folkbildningsrådet får även använda medel för egna förvaltningskostnader.

Saken

Under tidigt 2010-tal började Folkbildningsförbundet Ibn Rusdh bygga upp kapital med skattemedel för att under 2014 förvärva kursanläggningen Granhedsgården AB. Ägandet av Granhedsgården AB flyttades senare över till IFIS, Islamiska Förbundet i Sverige AB. Vid tillfället var samma person förbundsrektor för Ibn Rusdh samtidigt VD i Granhedsgården AB samt ordförande för IFIS. Förloppet redovisas i bilagda artiklar.

Enligt gällande regelverk får inte skattefinansierad folkbildningsverksamhet användas vare sig i vinstsyfte eller att förvärva anläggningstillgångar. Att så skett vitsordas av Folkbildningsrådet och Ibn Rusdh själva i såväl kommentatorsfält i de bifogade artiklarna från Ledarsidorna.se samt inläggen på uvell.se. Det finns heller inte något stöd för agerandet i Folkbildningsrådets egna stadgar.

Löpande har det varit svårt att få tillgång till Folkbildningsrådets dokumentation då de som ekonomisk förening, trots att de har vissa myndighetsliknande uppgifter i form av statlig anslagsfördelning, inte lyder under den svenska förvaltningslagstiftningens offentlighetsprincip. Några beslutsprotokoll har inte kunnat ges ut, ej heller har det varit möjligt att följa olika ärendens gång för journalister och allmänhet.

Folkbildningsrådet rekryterar sina medarbetare från de underliggande medlemsorganisationerna, såsom bildningsförbund och folkhögskolor, vilket i sin tur kan ge utrymme för delikatessjäv. Detta förstärks av processen som skall leda fram till

medlemskap för nya medlemmar. För att bli medlem i rådet krävs att övriga medlemmar, efter en provotid på två år under handledning av befintlig medlemsorganisation, godkänner en sådan ansökan. Endast folkbildningsrådet fördelar medel för folkbildning och ett beslut kan inte överprövas trots att rådet har en myndighetsliknande funktion och ställning.

Bristerna har kommunicerats med såväl anställda, ledamöter i styrelsen som riksdagsledamöter men utan åtgärd trots att dessa i många fall vitsordar bristerna.

Anmälan

Johan Westerholm samt Rebecca Weidmo Uvell anmäler härmed till Justitieombudsmannen att pröva om

- Folkbildningsrådet är att anse som en statlig myndighet då de på regeringens uppdrag tar emot ansökningar och beslutar om anslagstilldelning i enlighet med regleringsbrev
- Folkbildningsrådet i sin roll som myndighetsutövare när anslag beslutats enligt regleringsbrev faller under svensk förvaltningslagstiftning och offentlighetsprincip
- Folkbildningsrådets medlems- och beslutsprocesser är rättssäkra i enlighet med för var tid gällande lagar och förordningar eller inte eftersom funktioner för att följa en process och att överprövning av tilldelningsbeslut saknas
- Folkbildningsrådet och dess styrelse begått fel, såväl i relation till statlig förordning samt sitt eget regelverk, när statliga anslag använts för kapitaluppbyggnad, förvärv av kommersiell verksamhet samt medlemsorganisations överföring av skattemedel till stiftelseform skett utan offentlig insyn
- Utbildnings- samt Kulturministrarna har varit försumliga i sin ämbetsutövning och inte agerat för att komma tillrätta med bristerna.

Furusund och Stockholm den 26 november 2017

Johan Westerholm

Rebecca Weidmo Uvell

